

OPIČKA GAURÍ

METODICKÉ LISTY PRO UČITELE

Cílová skupina: MŠ, 5 - 7 let

Časová dotace: 60 min

Anotace:

Děti společně s průvodkyní celého programu, opičkou Gaurí, budou poznávat odlišnou kulturu v Indii. Opička Gaurí formou her a dramatizace navodí atmosféru rušného města, naučí děti napodobit „Opice a další zvířata z Indie“. Společně prožijí vstup do posvátné řeky Gangy a zahrají si na sběrače čajových lístků.

RVP:

Dítě a společnost; dítě a svět

Autorka:

Ing. Monika Pýchová

Odborná poradkyně:

Mgr. Bc. Ilona Pelechová

Vydalo: CEGV Cassiopeia, 2013

Materiál vznikl v rámci projektu „**Objevuj a respektuj!**“, který byl podpořen z rozpočtu MŠMT v rámci Programu na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území ČR na rok 2013.

POPIS VÝUKOVÉHO PROGRAMU

Aktivita	Popis aktivity	Očekávané výstupy
Úvod	Lektor dětem představí výukový program a opičku Gaurí jako průvodce programu. S dětmi se seznámí.	✦ Děti jsou motivovány a uvedeny do tématu výukového programu.
Hra na zvířata	Lektor dětem ukáže fotografie se slonem tygrem a opicí. Nechá děti, aby daná zvířata pojmenovaly. Na závěr s dětmi zacvičí pozice z jógy pojmenovaná podle daných zvířat.	✦ Děti umí pojmenovat vybraná zvířata. ✦ Děti se seznámí s některými jógovými cviky a učí se správně zaujmout polohu těla.
Bindy	Lektor děti prostřednictvím opičky Gaurí seznámí se zajímavostmi z běžného života v Indii, zejména se znaménkem Bindy. Poté pomocí dvou barev a znaménka namalovaného na čele rozdělí děti do dvou skupin.	✦ Děti se seznámí s tradicí znaménka Bindy v Indii. ✦ Děti se připraví pomocí znamének na další aktivitu.
Sběr čaje	Lektor s pomocí opičky Gaurí a obrazového materiálu stručně seznámí děti se způsobem pěstování a výroby čaje. Podle znamének se samy děti rozdělí do dvou skupin. Děti mají za úkol ve skupině nasbírat čajové lístky.	✦ Děti se seznámí se způsobem pěstování čaje. ✦ Děti se seznámí se způsobem zpracování čaje. ✦ Děti si procvičí jemnou motoriku.
Ganga	Lektor naváže na své vyprávění s opičkou Gaurí a dětem sdělí základní informace o řece Ganga. Důraz klade na informace o duchovním významu této řeky pro obyvatele Indie. Lektor děti vyzve, aby vytvořily vlastní řeku a prošly se v ní.	✦ Děti se seznámí s duchovním významem řeky Ganga. ✦ Děti na základě vlastní zkušenosti umí vysvětlit způsob využívání řeky.
Závěrečná reflexe	Lektor společně s dětmi shrne průběh výukového programu a nejdůležitější informace programu.	✦ Děti reflektují vybrané aspekty života v Indii.

DALŠÍ NÁMĚTY NA AKTIVITY SPOJENÉ S PROGRAMEM O INDIÍ

Uvařte si s dětmi indický čaj

- pravý indický čaj se popíjí s mlékem a je velmi sladký
- při vaření čaje je možné přidat koření (kardamon) nebo zázvor

Zapalte si vonou tyčinku

- vonné tyčinky jsou typické pro rituály k obnovení psychické i fyzické pohody

Víte co je namaskar?

- je to neznámější Indický pozdrav, při kterém se dají obě dlaně k sobě a mírně se pozvednou k čelu – tento pozdrav spojených dlaní symbolizuje harmonii člověka (materiální a duchovní)

Indické koření

- V Indii se používá jiné koření než v Čechách a pro děti jsou smyslové vjemy velmi důležité: různé barvy a vůně koření mohou porovnat s kořením, které znají od maminky (perníkové, do polévky – petržel, pažitka, kmín, pepř)
- rýže uvařená s kurkumou je krásně žlutá

Dramatizace – řeka Ganga

- děti si snadno představí různá místa, pokud mají smyslové podněty: např. zvuky lidí u řeky Gangy je možné získat na internetu
- lehkou látku (např. gázu) můžete obarvit různými odstíny modré barvy a pak si látkami znázornit řeku, do které můžete vstoupit, plavat, ležet na lehátku a vymýšlet, co dál je možné ve vodě dělat.

Co je to sári ?

- je to nejstarší způsob oblékání, který má původ v Indii
- jedná se o látku 5 – 6 metrů dlouhou (někdy až 8 metrů)
- látka se ovine kolem těla tak, že vytvoří sukni od pasu dolů, část látky zakryje horní část těla a část látky vytvoří závoj přes hlavu nebo šál přes jedno rameno.

Způsobů, jak si ovinout sári je mnoho. Pro děti může být zajímavou zkušeností navzájem se ovinout látkou kolem pasu (šířka pro dospělé ženu je cca 120 cm, pro děti postačí zvolit poloviční šířku).

Příběh o sári

Vypráví se příběh o princezně Draupadí. Jednou, když se Krišna, Bůh samoty, poranil, Draupadí neváhala a utrhla kus svého sári, aby Krišnovi mohla ránu zavázat. Krišna jí byl velmi vděčný a slíbil jí, že jí jednu dá tolik sári, kolik bylo v tomto kousku látky vláken.

Brzy se Draupadí dostala do velkých nesnází, když se jí pokoušel Dusašan svléknout před shromážděním. Jaké však bylo jeho překvapení, když sári svlékal a svlékal – Draupadí zůstávala stále oblečená do nikdy nekončícího pruhu sári, který jí Krišna dal.

Jaká zvířata žijí v Indii ?

Slon indický - víte, jak vodí sloní maminky mládě ? Tak, že se navzájem dotýkají chobotem. Zkuste s dětmi následující : pravou rukou se chytne každé dítě za nos a levou ruku protáhne vzniklým otvorem – a máme chobot jako sloni. Chobotem se dotkneme ramene kamaráda a vytvoříme propojenou řadu slonů. Jdeme všichni najednou, snažíme se nerozpojit alespoň pár metrů. Děti si mohou vystřídat ruce a pokračovat v chůzi jako sloní rodinka. Hra procvičí spolupráci dětí a vzájemnou koordinaci.

Opice – je nejšikovnější zvířátko, co se napodobování týká. Co vidí, to zopakuje. S dětmi si můžete na takové opice zahrát. Stoupneme si do kruhu a vybereme jedno dítě, které bude pohyb předvádět, ostatní ho budou následovat. Je snadnější následovat pohyb ladnější, pomalejší než pohyby trhané a nepředvídatelné. Hlídejte, aby předvádějící dítě nedělalo příliš náročné pozice, které se těžko napodobují.

Tygr indický – národní zvíře - je to mocné zvíře, které svým řevem ukazuje sílu. S dětmi si vyzkoušejte zahrát na tygra. Děti si kleknou na kolena a opřou se o ruce. Řev, kterým napodobí tygra v sobě neobsahuje žádnou hlásku, vychází z hrdla. Děti řev doplní pohybem – sednou si na zadní nohy a při zvuku celým tělem jdou vpřed. Řev tygra několikrát zopakují. Děti mohou zvuk doplnit vyplazením jazyka.

Kobra - jedná se o nejběžnějšího hada, který žije v Indii. Když je kobra v nebezpečí nebo při lovu, zvedne přední část těla a ještě zploští hlavu. S dětmi si na kobru zahrajeme tak, že si lehnou na břicho, ruce a nohy mají pevně u sebe – děti leží v kruhu, hlavami směřují do středu. Na provázek přivažte myš, namalovanou na papíře (nebo plyšovou) a obcházejte uvnitř kruhu. Jakmile je myš v blízkosti dítěte, nadzvedne celý trup s hlavou bez opření se rukama. Po chvíli se vrátí do lehu. Takto se vystřídají všechny děti několikrát za sebou.

Páv – národní pták – žije v Indii ve volné přírodě, ale je velmi plachý. Nesnese se s ostatními zvířaty. Lidé říkají, že je pyšný na svou krásu a kdo není krásný jako on, s tím se nepřátelí. S dětmi si můžete popovídat o tom, kdo je pyšný, co to je pýcha - namyšlenost a domněnka, že jsem lepší než ostatní (např. když mám novou hračku, lepší oblečení, kolo).

Páv má překrásný ocas, kterým se chlubí hlavně před samičkou: roztahuje jej a ukazuje barevná oka. S dětmi si můžete vyzkoušet, jak se roztahuje ocas. Prsty na rukou dají děti pevně k sobě. Dětem ukažte obrázek páví samičky a děti roztáhnou prstíky co nejdále od sebe. Pokud ukážete obrázek jiného ptáka, děti nechají prsty u sebe.

Chytrý soudce (indická pohádka)

Nejbohatšímu člověku ve městě se přes noc ztratil z domu plný pytel peněz. Šel proto k soudci, poklekl před ním a pravil: „Pane, dnes v noci mě někdo okradl a vzal mi všechny mé peníze. Protože mám ale mnoho služebníků, nevím, koho mám ze služby propustit.“

Soudce řekl: „Ať přijdou všichni tví sluhové zítra ke mně do paláce. Já už přijdu na to, který z nich je zloděj.“

Ráno se celé služebnictvo setkalo se soudcem. Ten jim řekl: „Dám vám každému rákosovou hůlku. Budete ji opatrovat jako oko v hlavě a ráno mi ji přinesete zpět. Pamatujte si ale: tomu, kdo peníze ukradl, vyroste hůlka přes noc o palec!“

Zloděj se polekal. Přemýšlel, jak by soudce oklamal. Dumal a dumal, až vymyslel plán: Zkrátím hůlku přesně o jeden palec, ona mi do rána vyroste a ráno bude stejně dlouhá, jako všechny ostatní. A jak si usmyslel, tak udělal.

Ráno přišli všichni obvinění k soudci. Jejich hůlky byly stejně dlouhé, jen jeden ji měl o palec kratší. „Tenhle ukradl peníze!“ volal soudce a rozkázal, aby uvrhli zloděje do vězení.

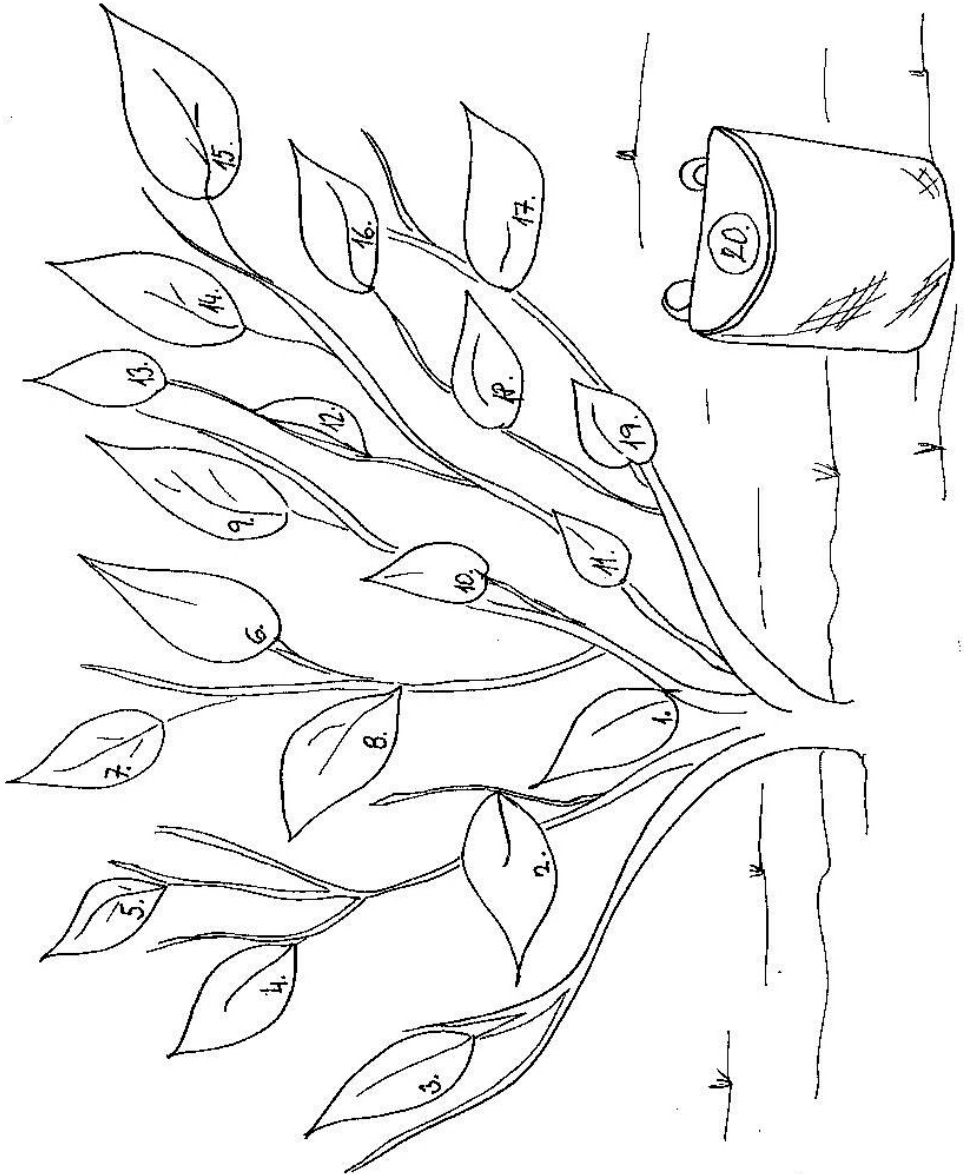
Zdroj: www.detskestranky.cz

Vybarvěte si s dětmi tradiční indický oděv

Pracovní list

Na čaj je potřeba otrhat listy z čajovníku a dát je do koše. Otrhají se tak, že děti tužkou spojí listy v pořadí 1. až 19. (nebo, kam umí dopočítat). A všechny pak do čísla 20., tedy do koše. Některé větvičky jsou bez listů, tam mohou děti listy domalovat a celý obrázek vybarvit.

DOPORUČENÉ INFORMAČNÍ ZDROJE

CÍLKOVÁ, E. BOREŠOVÁ, P. *Náměty pro multikulturní výchovu. Poznáváme jiné národy*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-890-6.

PIKE, G., SELBY, D. *Cvičení a hry pro globální výchovu 1*. 2. vyd. Praha:Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-629-2.

PIKE, G., SELBY, D. *Cvičení a hry pro globální výchovu 2*. 2. vyd. Praha:Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-630-8.

POŠTA, M. *Himálajské pohádky. Vyprávění z Tibetu, Bhútánu, Ladaku a Sikkimu*. Praha: Verzone, 2012. ISBN 978-80-904546-9-9.

RYŠAVÁ, L. *Cvičíme taj-či s dětmi*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0379-7.

www.sdruzeni-pratel-indie.cz – stránky Sdružení přátel Indie, kde naleznete např. informační bulletin

Kontakt

CEGV Cassiopeia, Jizerská 4,
České Budějovice, 370 11
mkv@cegv-cassiopeia.cz, www.cegv-cassiopeia.cz
Tel: 385 520 951, 725 515 944